

Διαφοραί ημερομηνίας. Όλοι οι τόποι, οτινες εδρίσκονται υπό τον αυτόν μεσημβρινόν, έχουσι κατά την αυτήν στιγμήν μεσημβριαν, επομένως, τὰ φηρολόγια των συμφωνοῦσιν ἀκριβέστατα. Όταν δύο τόποι κείνται υπό δύο διαφόρους μεσημβρινούς, απέχοντας κατά μίαν μοίραν ἀπ' ἀλλήλων, αἱ μεσημβρία τῶν τόπων τούτων έχουσι χρονικήν διαφορὰν τεσσάρων πρωτολέπτων τῆς ὥρας, ἀναλόγως δὲ αὐξανομένης τῆς ἀποστάσεως τῶν μεσημβρινῶν αὐξάνεται καὶ ἡ χρονικὴ διαφορὰ τῶν μεσημβριῶν. Ὄντω λ. χ. εἰς ἀπόστασιν τῶν μεσημβρινῶν ἴσην πρὸς 15 μοίρας ἀντιστοιχεῖ διαφορὰ χρονικὴ ἴση πρὸς 1 ὥραν, καὶ ὅτω καθ' ἑξῆς. Κατὰ τὰς πρὸ τοῦ μεσονύκτιου ὥρας ἡ διαφορὰ αὐτὴ δύναιται νὰ ἀναφέρεται εἰς ἡμέρας, κατὰ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ μηνός, εἰς μῆνας καὶ κατὰ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ ἔτους, εἰς ἔτη. Ὄντω λόγου χάριν ἂν εὐρισκώμεθα ἐν τινὶ τόπῳ κατὰ τὴν ἐνδεκάτην ὥραν τῆς ἑσπέρας, ἡμέραν σάββατον, γνωρίζομεν ὅτι κατὰ τὴν αὐτὴν στιγμήν εἰς ἄλλον τόπον, κείμενον 150 ἀνατολικώτερον, εἶνε μεσονύκτιον, ἤτοι ἀρχὴ τῆς Κυριακῆς· ὡσαύτως ἂν κατὰ τὸ μεσονύκτιον τοῦ νέου ἔτους πορευώμεθα ἀπὸ τινος τόπου πάντοτε κατὰ τὴν πρὸς δυσμὰς διεύθυνσιν δὲ συναντῶμεν τόπου ἐν ᾧ τὸ νέον ἔτος δὲν ἤρχισεν ἀκόμη, τοῦναντίον δὲ πορευόμενοι κατὰ τὴν πρὸς ἀνατολὰς διεύθυνσιν δὲ φθάσωμεν εἰς τόπους, ἐνθα τὸ νέον ἔτος ἤρχισεν ἤδη. Ἄν ἀναχωρήσωμεν ἀπὸ τινος τόπου διευθυνόμενοι πρὸς ἀνατολὰς ἢ πρὸς δυσμὰς καὶ φθάσωμεν εἰς τόπον ἀπέχοντα 180° ἀπὸ τοῦ σημείου τῆς ἀναχωρήσεως ἡμῶν, ἡ χρονικὴ διαφορὰ δὲ ἀνέρχεται εἰς 12 ὥρας· ἂν δὲ ἐξακολουθήσωμεν τὴν πορείαν ἡμῶν κατὰ τὴν αὐτὴν πάντοτε διεύθυνσιν καὶ διανέσωμεν εἰσέτι 180°, δὲ εὐρεθώμεν αἰφνης εἰς τὸ αὐτὸ σημεῖον ἀπὸ τοῦ ὁποίου εἶχομεν ἀναχωρήσῃ ἀρχικῶς. Ἀλλὰ τότε τὸ μὲν φηρολόγιόν μας δὲ συμφωνῆ ἀκριβῶς μὲ τὰ φηρολόγια τοῦ τόπου τούτου, ἀλλὰ δὲ διαφωνώμεν πρὸς τοὺς κατοίκους ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος· Ἄν δηλαδὴ διὰ τοὺς κατοίκους τοῦ τόπου ἡ ἡμέρα τῆς ἀφίξεώς ἡμῶν εἶνε Δευτέρα, δι' ἡμᾶς δὲ εἶνε ἡ Κυριακὴ (ἂν ἡ διεύθυνσις τοῦ ταξιδίου μας ἦτο ἐκ δυσμῶν πρὸς ἀνατολὰς) ἢ Τρίτη (ἂν ἡ διεύθυνσις ἦτο ἀντιστροφος). Εἰς ὁμοίαν ἀπορίαν δὲ περιέλθωσι δύο περιηγηταί, οἵτινες ἀναχωρήσαντες ἐκ τοῦ αὐτοῦ σημείου, ὁ μὲν διευθυνόμενος πρὸς Δυσμὰς ὁ δὲ πρὸς ἀνατολὰς, συναντῶνται αἰφνης ἐν τινὶ τόπῳ ἀπέχοντι 180° ἀπὸ τοῦ σημείου τῆς ἀναχωρήσεώς των, ἤτοι ἐν τῷ μέσῳ τοῦ περι τὴν γῆν δρόμου των. Διὰ τὸν λόγον τούτον ἐν ταῖς νήσοις τοῦ Μεγάλου ὠκεανοῦ, αἵτινες τώρα ἔχουσι χριστιανικὴν χρονολογίαν, ἡ ἡμέρα τῆς ἐβδομάδος καὶ ἡ ἡμερομηνία ἐξαρτῶνται ὅλως διόλου ἐκ τῆς (ἐξ ἀνατολῶν ἢ ἐκ δυσμῶν) διευθύνσεως καθ' ἣν ἀφίκοντο οἱ Χριστιανοὶ εἰς τὰς νήσους ταύτας. Οἱ Πορτογάλλοι καὶ οἱ Ὀλλανδοὶ περιέπλευσαν τὸ ἀκρωτήριον τῆς Καλιῆς Ἑλπίδος καὶ ἀφίκοντο επομένως εἰς τὰς ὑπ' αὐτῶν ἀνακαλυφθείσας καὶ κατακτηθείσας νήσους ἐκ δυσμῶν· τοῦναντίον δὲ οἱ Ἰσπανοὶ ἐπέλευσαν διὰ τοῦ Μαγελλανικοῦ πορθμοῦ καὶ βραδύτερον ἀπὸ τῶν δυτικῶν ἀκτῶν τῆς Ἀμερικῆς καὶ επομένως ἀφίκοντο εἰς τὰς κατακτήσεις των ἐξ ἀνατολῶν. Ἐκ τούτου συνέβη ὥστε ἐν ταῖς Ἰσπανικαῖς νήσοις ἡ ἡμερομηνία υπελείπετο κατὰ μίαν ἡμέραν τῆς τῶν Πορτογαλλικῶν καὶ τῶν Ὀλλανδικῶν. Τὸ Μακάο παρὰ τῆ κινεζικῆς ἀκτῆ καὶ ἡ Μανίλα ἐν Λουζὸν ἀπέχουσιν ἀπ' ἀλλήλων περίπου 7½ μοίρας κατὰ γεωγραφικὸν μῆκος, ἤτοι κατὰ 30 περίπου πρωτόλεπτα ἐν τῷ χρόνῳ. Ἀλλὰ τὸ Μακάο, καταληφθὲν ὑπὸ τῶν Πορτογαλλῶν, προέτρεχεν ἐν τῇ ἡμερομηνίᾳ, μέχρι τοῦ 1845, κατὰ μίαν ἡμέραν τῶν ἐν Μαρτίᾳ Ἰσπανῶν. Ὁλη ἡ Ἀμερικὴ ἔλαβε τὴν εὐρωπαϊκὴν ἡμερομηνίαν ἐξ ἀνατολῶν, μόνη δὲ ἡ Ἀλάσκα ἔλαβεν αὐτὴν ἐκ Δυσμῶν, ὅπως ὥστε οἱ παρὰ τὰ μεθόρια Ρῶσοι καὶ Ἄγγλοι διψθεροπάλαι εἶχον πάντοτε διάφορον ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος. Ὅτε δὲ αἱ Ἡνωμένα Πολιτεία ἠγόρασαν τὴν Ἀλάσκα, ἠναγκάσθησαν νὰ μεταβάλλωσι τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος καὶ τὴν ἡμερομηνίαν.

E. B.

Νέον γιγάντιον τηλεσκόπιον Ὑπὸ τοῦ γνωστοῦ μηχανικοῦ Alvan Clark ἐν Ἀμερικῇ κατασκευάζεται κολοσσιαῖον τηλεσκόπιον, ὅπερ μέλλει νὰ ἐκτεθῆ ἐν τῇ παγκοσμίῳ ἐκθέσει τοῦ Χικᾶγου, τῷ 1893. Τὸ τηλεσκόπιον τοῦτο δὲ εἶνε ἴσως τὸ πολυτιμότερον ἄρα καὶ θαυμασιώτατον ἔκθεμα. Εἶνε δὲ προωρισμένον διὰ νέον τι ἀστεροσκοπεῖον, ὅπερ δὲ ἰδρυθῆ ἐπὶ τοῦ ὄρους τοῦ Ὀδίλωνος ἐν Καλιφορνίᾳ. Εἰς μόνος φακὸς τοῦ τηλεσκοπίου τούτου στοιχίζει 250 χιλιάδας φράγκα, ἡ δὲ ὅλη συσκευὴ ὑπολογίζεται εἰς τρία τέταρτα σχεδὸν τοῦ ἑκατομμυρίου.

Πυραμῖς κλειδοκυμβάλων. Οἱ Ἀμερικανοί, θέλοντες νὰ καταστήσωσι πρωτοφανῆ ἐν τῇ ἱστορίᾳ τὴν κατὰ τὸ προσεχές ἔτος γενησομένην ἐν Χικᾶγῳ παγκόσμιον Ἐκθεσιν, ἐπινοοῦσι παντὸς εἶδους τεραστίας ἐπιχειρήσεις· ὡς τοιαύτη δὲ πρέπει νὰ θεωρηθῆ καὶ ἡ ἐπίνοια ἐνὸς κατασκευαστοῦ κλειδοκυμβάλων, ὅστις σκοπεῖται νὰ ἰδρῶσῃ πυραμίδα ἐκ 400 κλειδοκυμβάλων, καὶ νὰ θέσῃ εἰς κίνησιν τὴν γιγαντώδη ταύτην μουσικὴν δι' ἠλεκτρικῆς συσκευῆς, διευθυνομένης ὑπὸ ἐνὸς μόνου ἀνδρός, ὅστις τοιοῦτοτρόπως δὲ δύναται νὰ παίζει ἐπὶ 400 συγχρόνως κλειδοκυμβάλων. Ἀλλοίμονον εἰς τοὺς νευροπαθεῖς ἐπισκέπτας τῆς Ἐκθέσεως.

Ἐφημερίδες ἐν Ἰαπωνίᾳ. Οἱ Ἰάπωνες εἶναι πάντοτε τοῦ συρμού. Αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι, οἵτινες καπιζοῦσιν ὄπιον, οἵτινες τρέφονται μὲ ὄρυζαν, οἵτινες καταβροχθίζουσι φαλαῆς χελιδόνων καὶ εἶτα ἰατρεῦσιν τὴν δυσπεψίαν των πίνοντες ἐξαίρετον τέτον, οἵτινες πλέκουσι τὴν κόμην των εἰς μακρὰν πλόκαμον καὶ ἐνδύονται μὲ μέταξαν, αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι ἔχουσι καὶ τὰς καθημερινὰς ἐφημερίδας των. Ἀπαράλλακτα ὅπως οἱ Ἑθνωπαῖοι, ἀναγιγνώσκουσι καὶ αὐτοὶ τὰ νέα τῶν ἐφημεριδῶν καθ' ἑκάστην πρωίαν.

Ἡ πρώτη Ἰαπωνικὴ ἐφημερὶς ἰδρυθῆ τῷ 1872 Ἰοκαχάμα, σήμερον δὲ ὑπάρχουσιν ὑπὲρ τὰς 700 ἐφημερίδας ἐν Ἰαπωνίᾳ.

Αἱ μικραὶ πόλεις ἔχουσι τὰ καθημερινὰ φύλλα των, καὶ αἱ μικρότεραι πόλεις ἔχουσι ὡσαύτως ἐφημερίδας, ἐν αἷς δημοσιεύονται αἱ τρέχουσαι τιμαὶ τῆς ὀρύξης, τοῦ τεύου κτλ., διάφοροι εἰδήσεις καὶ νέα τῆς ἡμέρας, εἶτι δὲ καὶ μεταφράσεις γαλλικῶν μυθιστορημάτων.

Πρὸ τοῦ εὐτυχοῦς ἐκείνου ἔτους 1872, δημόσιοι κήρυκες ἐφώναζον εἰς τοὺς δρόμους καὶ διένεμον ζυλίνοὺς πίνακας ἀτέχνως ἐπεξεργασμένους, ἐφ' ὧν ἦσαν γεγραμμένα εἰδήσεις καὶ λεπτομέρεια περὶ τῶν ἐκτάκτων καὶ ἐνδιαφερόντων συμβάντων τῆς ἡμέρας. Σήμερον, αἱ Ἰαπωνικαὶ ἐφημερίδες, ἔχουσι συνήθως μέτριον σχῆμα, περιέχουσιν ἱκανὴν ὕλην, πάντα δὲ τὰ σπουδαῖα γεγονότα καὶ αὐτὰ εἶτι αἱ ἐπιφυλλίδες εἰκονογραφοῦνται γενικῶς μὲ ἀρκετὰ ὠραία ζυλογραφία.

Ἐν Ἰαπωνίᾳ πάντες γινώσκουσι τὴν γραφὴν καὶ τὴν ἀνάγνωσιν, καὶ πάντες ἀναγιγνώσκουσι μετ' ἐνδιαφέροντος. Αἱ ἐφημερίδες, τῶν ὁποίων ἡ τιμὴ εἶνε ἐφικτὴ εἰς ὅλα τὰ βάλαντια, ἀριθμοῦσι πλείονας τοῦ ἐνὸς συνδρομητῆς ἐν ἑκάστῃ οἰκογενείᾳ.

Διὰ τὴν ἐκτύπωσιν τῶν ἐφημεριδῶν τούτων χρειάζονται περὶ τὰς 100 χιλιάδας τυπογραφικῶν στοιχείων. Ἀλλὰ πρὸς ἐκτύπωσιν συνήθους τινὸς φύλλου ἀρκοῦσι δέκα χιλιάδες στοιχείων. Ἀποῦ ἀναγνώσῃ τὸ πρὸς ἐκτύπωσιν ἀντίγραφον ὁ πρωτοδιορθωτῆς ἐκλέγει τὰ τυπογραφικὰ στοιχεῖα καὶ τὰ διανέμει εἰς μικροὺς παῖδας, οἵτινες φέρουσιν αὐτὰ τρέχοντες εἰς τὸ τυπογραφεῖον. Ἀλλὰ μεθ' ὅλην τὴν ἐν τοῖς ἐργαστηρίοις ἐπικρατοῦσαν σύγχυσιν, ἡ ἐργασία γίνεται μετὰ καταπληκτικῆς ταχύτητος καὶ ἀκριβείας.

Ἡ ἐφημεριδογραφία ἐν Ἰαπωνίᾳ ὑπόκειται εἰς τὴν ἐπίκρισιν, ἥτις εἶνε πολὺ αὐστηρά. Ἐπίσῃ ἐφημερίδι, δημοσιεύουσα ἄρθρον τι ἀντιβαῖνον πρὸς τὴν δημοσίαν τάξιν ἢ τὴν ἠθικὴν, παύεται λέγει ὁ περὶ τοῦ τύπου νόμος.